

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoCsp/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118202459
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3118202459.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu S. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. nad I., U. XXXX/XX, zastúpeného Občianskym združením OSPO Martin, so sídlom Martin, J. Š. Šikuru 4850/1, IČO 52 354 237 proti žalovanému Slovenská sporiteľňa a.s., so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, IČO 00 151 653, zastúpenému advokátskou kanceláriou AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom Martin, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, IČO 36 865 036 o určenie, že úver je bez úrokov a bez poplatkov a iné, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 23Csp/40/2018-309 zo dňa 16. júla 2020 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu o určenie, že zmluvná pokuta /poplatok/ 25 eur za upomienku pri omeškaní so splácaním úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná a o zaplatenie 425 eur **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej zamietavej časti výroku I. **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého mu na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 5050418459 zo dňa 04.12.2013, o určenie, že zmluvná pokuta 25 eur za upomienku je neprijateľná zmluvná podmienka a o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi 425 eur /výrok I./, v zostávajúcej časti konanie o žalobe žalobcu zastavil /výrok II./ a žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % /výrok III./. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že úver, poskytnutý mu žalovaným na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 5050418459 zo dňa 04.12.2013 je bezúročný a bez poplatkov, ďalej určenia, že poplatok 25,00 eur za upomienku pri omeškaní zo splácaním úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná, že zmluvná pokuta 8,00 eur pri omeškaní zo splácaním úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná, že dojednanie v zmluve - Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná a nakoniec uloženia žalovanému povinnosti zaplatiť mu titulom bezdôvodného obohatenia 457 eur. Túto žalobu odôvodnil tým, že dňa 04.12.2013 bola uzatvorená uvedená zmluva o splátkovom úvere medzi ním ako spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom (bankou), na základe ktorej mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 8500,00 eur. Predmetná zmluva neobsahuje zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyžadované náležitosti, obsahuje veľké množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, nebola dojednaná individuálne, bola predpripravená na podpis, žalobca musel zmluvu podpísať, inak by nedostal úver. Poplatok za upomienku vo výške 25,00 eur za každú vystavenú upomienku je neprijateľná

zmluvná podmienka a preto neplatná. Základom pre uplatnenie akejkoľvek zmluvnej pokuty môže byť len dohoda zmluvných strán, nie jej jednostranné nanútenie jednou z nich. Dojednanie o zmluvnej pokute musí reprezentovať vôľu oboch účastníkov, aby mohlo byť platné. V predmetnej zmluve sa nenachádza dojednanie o zmluvnej pokute pri omeškaní 8,00 eur. Žalobca ďalej poukázal na výšku RPMN a ročnú úrokovú sadzbu, tieto sú pravdepodobne uvedené nesprávne. Žalovaný má nárok len na výšku úveru 8500,00 eur, ktorú si žalobca požičal. Úroky a poplatky nie sú v predmetnej zmluve uvedené. Žalobca má právo vedieť koľko eur z mesačnej splátky zaplatí do úrokov a popri prípade poplatkov. Na zaplatených pokutách, poplatkoch za omeškanie zaplatil žalobca žalovanému 457 eur, ktoré plnenie predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný mu žalovaný vrátiť.

2. V priebehu konania vzal žalobca späť svoju žalobu v časti o určenie, že neprijateľnou podmienkou je dojednanie o zmluvnej pokute 8,00 eur, takáto nie je uvedená v zmluve samotnej. V tejto súvislosti vzal žalobu späť aj v časti žaloby o zaplatenie sumy 32,00 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Súd preto podľa § 144, § 145 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ v tejto časti konanie zastavil.

3. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalovaný na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 5050418459 zo dňa 04.12.2013 poskytol žalobcovi ako privátnemu klientovi jednorazovo bezhotovostne spotrebný bezúčelový úver. V čl. I bod 1 sú uvedené Základné podmienky úveru nasledovne: výška úveru 8.500,00 eur, druh úveru spotrebný úver na Čokoľvek, typ a výška úrovej sadzby - fixná do splatnosti, 20,90 % ročne v deň uzatvorenia úverovej zmluvy, spôsob poskytnutia úveru jednorazovo, výška splátky a splatnosť 172,65 eur mesačne, k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky istiny 20.01.2014, počet splátok 120, konečná splatnosť úveru 20.12.2023, spôsob splácania inkasom z inkasného účtu, ďalej je tu špecifikované číslo inkasného účtu, ročná percentuálna miera nákladov 23,36 %, priemerná hodnota RPMN 8,69 %, celkové náklady spojené s úverom 20.701,58 eur, s tým, že všetky údaje a náležitosti uvedené v základných podmienkach úverovej zmluvy sú platné ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, zmeny sa riadia úverovou zmluvou, úverovými podmienkami a VOP. V čl. II. bod 1 zmluvy bolo uvedené, že poplatok za upomienku je vo výške 25,00 eur za každú vystavenú upomienku. Z výpisov z úveru za obdobie od 01.01.2014 do 31.12.2017 vyplynulo, že v priebehu rokov 2015-2017 bola žalobcovi opakovane účtovaná zmluvná pokuta za omeškanie 25,00 eur (celkom 17 krát v rokoch 2015 - 2016) a zmluvná pokuta za omeškanie 8,00 eur (celkom 4 krát v roku 2017). V štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere sú zhodne s obsahom úverovej zmluvy uvedené hlavné vlastnosti spotrebiteľského úveru, s odkazom na obsah zmluvy sú uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN. Žalobca predložil ohľadne skúmania bonity žalobcu výpis z úverového registra, z ktorého nevyplývajú žiadne negatívne informácie, žiadosť o poskytnutie úveru, z ktorej je zrejmé, že ohľadne žalobcu a jeho pomerov skúmala banka jeho zamestnanie (podnikateľ), príjem zo závislej činnosti (1.500,00 eur), rodinný stav (slobodný, bezdetný), prehľad transakcií na účte žalobcu za obdobie od januára 2013 do júla 2020 (príjmy 71.039,55 eur).

4. Súd výsledky vykonaného dokazovania posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1, 2 písm. j), k), l), § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Uviedol, že z predloženej zmluvy o úvere, ktorú strany sporu uzatvorili je zrejmé, že ide o spotrebiteľský úver, pretože sú naplnené zákonné znaky spotrebiteľského úveru vyplývajúce z ustanovenia § 1 a § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda predpoklady vyžadované touto osobitnou právnou úpravou na to, aby sa vzťah medzi veriteľom a dlžníkom podriadil právnemu režimu tohto zákona. Absenciu niektorej z náležitosti uvedenej v § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a nedostatok písomnej formy zmluvy zákon nesankcionuje neplatnosťou. Súčasne však zákon pri absencii niektorých náležitostí, taxatívne vymedzených v ustanovení § 9 ods. 2, a nedostatku písomnej formy zmluvy poskytuje spotrebiteľovi špecifickú ochranu, spočívajúcu v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Rovnaká ochrana je poskytnutá, ak veriteľ posúdil schopnosť dlžníka splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. V prvom rade sa preto súd zaoberal tým, či neprichádza do úvahy konštatovať, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov. Pre rozhodnutie o uplatnenom nároku (určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zaplatenie 425,00 eur titulom bezdôvodného obohatenia) postačovalo preskúmať, či úverová zmluva obsahuje pre vznik nároku na úroky a poplatky všetky zákonom požadované náležitosti a či

žalovaný skúmal bonitu žalobcu s náležitou starostlivosťou. V danom prípade je zrejماً výška úveru, druh a účel úveru, typ a výška úrokovej sadzby, výška anuitnej splátky, termín splatnosti I. anuitnej splátky, počet anuitných splátok, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky, splatnosť úveru, ako aj celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť, t.j. súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky. Nebolo teda dôvodné konštatovať, že predmetná úverová zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Nebolo ďalej dôvodné konštatovať, že predmetná úverová zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; pričom sa uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca bez konkrétnych tvrdení len vyslovil domnienku, že hodnota RPMN úveru nemusí byť správna, resp. že úverová zmluva neuvádza predpoklady, použité na jej výpočet a vzorec na jej výpočet. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) podľa smernice EÚ č. 98/77/ES predstavuje celkové náklady spotrebiteľa na úvere (t. j. všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru) vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Na účel výpočtu RPMN sa určia celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere. Možno teda povedať, že základnými predpokladmi pre výpočet RPMN sú výška úveru, úrok, resp. ďalšie poplatky, výška, počet a periodicita splátok úveru, doba splácania úveru. Všetky tieto údaje sú v predmetnej úverovej zmluve uvedené v čl. I., bod 1. Vzorec výpočtu RPMN v zmysle vyššie citovaných ustanovení v úverovej zmluve nemusí byť uvedený. Zmluva teda obsahovala výšku RPMN aj predpoklady pre jej výpočet. Nebol preto dôvod konštatovať, že neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej súd uviedol, že banka k poskytovaniu úveru nemôže pristupovať nezodpovedne a vždy musí zvažovať komu úver poskytne a komu nie. Malo by byť preto bežnou obchodnou praxou a zvyklosťou zamerať sa pri poskytovaní úverov nielen na príjmové pomery žiadateľa o úver, ale aj na jeho bonitu, teda na schopnosť dlžníka úver splácať. Povinnosť skúmať bonitu klienta je banke daná zákonom a v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti môže dôjsť k sankcii, vyjadrenej bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Žalovaný predložil listinné dôkazy ohľadne skúmania schopnosti žalobcu ako dlžníka splácať poskytnutý úver. Nebol preto dôvod konštatovať v tomto smere jeho hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný mal vedomosť o osobných a pracovných pomeroch žalobcu a nahliadol aj do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Na základe týchto skutočností súd vyvodil záver, že žaloba v časti o určenie, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov nebola dôvodná a preto žalobu v tejto časti zamietol. S týmto súvisí nárok na zaplatenie sumy 425,00 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobca sa ďalej domáhal zaplatenia 457,- eur, po čiastočnom späťvzati žaloby sumy 425,- eur z dôvodu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť na strane žalovaného účtovaním zmluvnej pokuty najskôr 25,- eur, neskôr 8,- eur. Nárok na bezdôvodné obohatenie bol zo strany žalobcu uplatnený podľa názoru súdu predčasne. Ako vyplýva z úverovej zmluvy a tiež vzhľadom na to, že z dôvodov vyššie uvedených úver nemožno považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov, celková čiastka, ktorú má žalobca zaplatiť je 20.701,58 eur. Podľa tvrdenia žalobcu však tento doposiaľ zaplatil len 8 941,54 eur, z čoho možno dovodiť, že k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného nemohlo dôjsť. Preto súd žalobu v časti o zaplatenie 425,- eur zamietol. Ohľadne žalobných tvrdení žalobcu, že predmetná úverová zmluva obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok súd uviedol, že v konkrétnom prípade nie je

potrebné skúmať akékoľvek zmluvné podmienky, ale len tie, ktoré súvisia s predmetom sporu. Žalobca žiadal vysloviť, že dojednanie o poplatku 25,- eur za upomienku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V danej veci ale netvrdil, že by mu niekedy bol takýto poplatok vyúčtovaný, resp. že by bol nútený takýto poplatok zaplatiť. Účtovaná mu bola len zmluvná pokuta. Preto súd žalobu zamietol aj v tejto časti.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobca si celkom uplatnil päť nárokov, v troch súd žalobu zamietol, v dvoch žalobca zaviniel zastavenie konania. Žalovaný bol teda plne úspešný, resp. nezaviniel zastavenie konania, súd mu preto priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Podľa neho predmetná zmluva o splátkovom úvere neobsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti a ročná úroková sadzba je v zmluve uvedená v neprospech spotrebiteľa. Poukázal aj na to, že súd zmaril žalobcovi právo na spravodlivý súdny proces. Zástupca žalobcu žiadal v jednom zo svojich vyjadrení, aby si súd z úradnej moci vyžiadal od žalovaného všetky mesačné výdavky žalobcu, ktoré musel žalobca doložiť žalovanému ešte pred podpisom zmluvy. Súd toto odignoroval a porušil tým právo žalobcu na spravodlivý súdny proces. Žalobca má právo na vrátenie peňažných prostriedkov za upomienky 25 eur a 8 eur od žalovaného, titulom bezdôvodného obohatenia. Súd v tejto časti žalobu svojvoľne zamietol. Okrem toho predmetný úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, keď predmetná zmluva neobsahuje okrem iného všetky predpoklady pre výpočet RPMN. Do kategórie všetkých predpokladov patrí aj matematický výpočet (vzorec), ako dospel žalobca k RPMN, ktorá je uvedená v predmetnej zmluve. Na podporu tohto tvrdenia poukázal žalobca na špecifikované rozhodnutia krajských súdov v Prešove a Trnave. Navrhol preto, aby odvolací súd vec vrátil na súd prvej inštancie.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu o určenie, že zmluvná pokuta /poplatok/ 25 eur za upomienku pri omeškaní so splácaním úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná a o zaplatenie 425 eur je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP) a vo zvyšnej napadnutej časti zamietavého výroku I. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

9. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobcu o určenie, že zmluvná pokuta /poplatok/ 25 eur za upomienku pri omeškaní so splácaním úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná a o zaplatenie 425 eur. Žalobca v odvolaní tvrdil, že súd prvej inštancie v tejto časti jeho žalobu svojvoľne zamietol.

10. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že súd zamietol žalobu žalobcu v tejto časti preto, že podľa neho žalobca nárok na bezdôvodné obohatenie uplatnil predčasne, keď na poskytnutý úver doposiaľ nesplatil ani istinu úveru, takže k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného nemohlo zatiaľ dôjsť. Preto súd žalobu v časti o zaplatenie 425,- eur zamietol. Pokiaľ ide o určenie dojednanie o poplatku 25,- eur za upomienku ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd prvej inštancie uviedol, že v danej veci žalobca netvrdil, že by mu niekedy bol takýto poplatok vyúčtovaný, resp. že by bol nútený takýto poplatok zaplatiť. Účtovaná mu bola len zmluvná pokuta. Preto súd žalobu zamietol aj v tejto časti. Tu potom súd prvej inštancie ešte dodal, že CSP v § 301 a nasledujúcich upravuje konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, v ktorom sa skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve nezávisle od okolností konkrétneho prípadu, ale na podanie takejto žaloby je legitimovaný len právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu, teda spotrebiteľ samotný takúto žalobu podať nemôže.

11. Odvolací súd s uvedenými závermi súdu prvej inštancie nijako nemôže súhlasiť. Čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky o poplatku 25,- eur za upomienku, tu odvolací súd uvádza, že v tejto časti svojej žaloby sa žalobca nedomáhal abstraktnej kontroly v spotrebiteľskej veci v zmysle § 301

a nasl. CSP. Žalobou si uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré má svoj pôvod v jeho plnení žalovanému podľa dojednania o poplatku 25,- eur za upomienku, ktoré dojednanie je podľa neho neprijateľnou zmluvnou pokutou a preto neplatné. Kontroly neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa teda žalobca domáhal v súvislosti s uplatnením nároku na peňažné plnenie a v takýchto veciach môže konajúci súd na návrh ale aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná /§ 298 CSP/. Nemožno súhlasiť ani s ďalším záverom súdu prvej inštancie, že žalobca netvrdil, že by mu niekedy bol takýto poplatok vyúčtovaný, resp. že by bol nútený takýto poplatok zaplatiť; účtovaná mu bola len zmluvná pokuta. Žalobca v spresnení, resp. zmene žaloby zo dňa 28.02.2019 /č.l. 136/ uviedol, že mu boli účtované upomienky po 25,- eur, ktoré v žalobe chybné označil ako zmluvné pokuty, a ďalej tieto aj špecifikoval uvedením jednotlivých dní, kedy mu ich žalovaný naučtoval podľa výpisu z úverového účtu. Z výpisu z úverového účtu žalobcu potom vyplýva, že v uvedených dňoch mu žalovaný účtoval na ľarchu jeho úverového účtu zmluvnú pokutu za omeškanie 25,- eur. Odvolaciemu súdu sa javí, že uvedeným spôsobom žalovaný účtoval žalobcovi poplatok za upomienku 25,- eur dojednaný v čl. II úverovej zmluvy /teda podľa zmluvnej podmienky, ktorej určenia neprijateľnosti sa žalobca domáha/ a ak žalobca vo svojich podaniach niekde uvádza, že ide o zmluvnú pokutu, robí tak len na základe toho, ako toto plnenie označil samotný žalovaný vo výpise z úverového účtu žalobcu. Ak mal aj súd prvej inštancie pochybnosti o tom, že tam uvádzaná zmluvná pokuta za omeškania 25,- eur je v skutočnosti poplatok za upomienku podľa čl. II zmluvy, mohol k tejto otázke vypočítať samotného žalovaného, ktorá sám takto plnenie vo výpise z úverového účtu žalobcu označil.

12. V neposlednom rade neobstojí ani dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie 425,- eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia - že žalobca nesplatil zatiaľ ani istinu čerpaného úveru a tak na strane žalovaného nemohlo zatiaľ prísť k bezdôvodnému obohateniu. Rozsah splatenie istiny úveru zo strany žalobcu je podľa odvolacieho súdu nerozhodný. Z výpisu z úverového účtu žalobcu vyplýva, že rokoch 2015 a 2016 účtoval žalovaný na ľarchu úverového účtu žalobcu poplatky za upomienky v sume á 25,- eur, spolu 425,- eur a takúto sumu zo zaplatených splátok úveru na úhradu uvedených poplatkov aj použil, keď žalobca plnil splátky úveru v jednotlivých sumách, ktoré žalovaný podľa výpisu z úverového účtu rozvrhol na úhradu úrokov úveru, istiny úveru ale aj poplatku 25,- eur za upomienku. Ak potom podľa žalobcu absentuje právny dôvod na zaúčtovanie takýchto platieb žalobcu ako platieb upomienok á 25,- eur, tak potom sa objektívne jedná o peňažné plnenie získané žalovaným na úkor žalobcu bez právneho dôvodu, teda bezdôvodné obohatenie a je irelevantné, či má žalobca už uhradenú istinu čerpaného úveru alebo nie.

13. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť zamietavého rozhodnutia súdu prvej inštancie, o zamietnutí žaloby žalobcu na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri tomto svojom rozhodnutí vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie, podľa ktorých nemožno spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi zo strany žalovaného hodnotiť ako bezúročný a bezpoplatkový a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

14. V prvom rade žalobca zopakoval vo svojom odvolaní svoje žalobné tvrdenie, že predmetná úverová zmluva neobsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti. Tak ako v podanej žalobe ani teraz v odvolaní nijako nešpecifikuje, ktoré konkrétne zákonom predpísané náležitosti to sú, okrem náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. - výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenie svojho rozsudku preskúmaním predmetnej úverovej zmluvy a posúdením jej obsahu podľa uvedeného zákona nezistil absenciu žiadny zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v predmetnej zmluve. Pokiaľ ide o uvedenú, žalobcom ako jedinú špecifikovanú náležitosť, ktorá má v zmluve absentovať, súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku podal úplný a správny výklad dotknutého zákonného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je

tak v súlade s predpismi Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľa ako aj z najnovšou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Správne uzavrel, že zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia musí obsahovať výšku, počet a termín splátok úveru, nie však rozdelenie jednotlivých splátok úveru na splátku istiny, splátku úrokov a splátku poplatkov, ako sa mylne domnieva žalobca. Keďže predmetná úverová zmluva uzatvorená stranami sporu výšku, počet a termíny splátok úveru obsahuje, napĺňa tak ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. S týmto záverom odvolací súd bez výhrad súhlasí.

15. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že ročná úroková sadzba je v predmetnej zmluve uvedená v neprospech spotrebiteľa. Ani túto námietku žalobca nijako bližšie nešpecifikuje. Neuvádza, či sa mu dojednaná úroková sadzba úveru javí neprímerane vysoká oproti úrokovým sadzbám spotrebiteľských úverov, ktoré boli v danom čase poskytované a z čoho by takýto záver vychádzal. Len uvádza, že úroková sadzba je dojednaná v zmluve v neprospech spotrebiteľa. Uvedené ale nie je bez tvrdenia ďalších skutočností vôbec relevantné. Veď každá úroková sadzba, aj tá ktorá by bola dojednaná napríklad vo výške 0,5 % ročne je dojednaná v neprospech spotrebiteľa, pretože vždy predstavuje peňažné prostriedky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za úver, teda nad rámec jeho istiny. V tomto zmysle len bezúročný úver, prípadne úver so záporným úročením, by bol dojednaný v prospech spotrebiteľa.

16. Žalobca tiež tvrdí, že má právo na vrátenie platieb za upomienky vo výške á 25 eur, resp. á 8,- eur, a to titulom bezdôvodného obohatenia. Tu je potrebné uviesť, že žalobca opätovne uvádza nárok na vrátenie platieb za upomienky á 8,- eur, hoci v tejto časti vzal svoju žalobu späť na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 22.06.2020 /č.l. 175 spisu/ a súd prvej inštancie preto v súlade s § 144 a § 145 CSP v tejto časti konania zastavil /výrok II. napadnutého rozsudku/. K uvedenému možno len uviesť, že po tom, čo žalobca vezme svoju žalobu celkom alebo sčasti späť, nie je možné, aby si tento úkon rozmyslel a odvolal ho /pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/372/2009 z 20.08.2010/. Žalobca teda nemôže vziať späť svoje späťvzatie žaloby v časti týkajúcej sa poplatku za upomienky á 8,- eur, a preto sú akékoľvek námietky žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie týkajúce sa tohto poplatku bezpredmetné. Čo sa týka poplatku 25,- eur za každú vystavenú upomienku /za omeškania so splácaním úveru/, tu pozri vyššie uvedené časti odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

17. Žalobca ďalej zopakoval svoje žalobné tvrdenie, že predmetný úver je bezúročný a bezpoplatkový. Na toto tvrdenie nadväzuje tvrdením, že predmetná úverová zmluva neobsahuje matematický výpočet RPMN úveru, takže sa odvolaciemu súdu javí, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru žalobca vyvodzuje s absencie zákonnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere - ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov /§ 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z./ K tejto otázke sa už v odôvodnení napadnutého rozsudku vyjadril aj súd prvej inštancie, ktorý správne uviedol, že predmetná úverová zmluva obsahuje všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN a odvolací súd po preskúmaní veci musí konštatovať, že je to tak. Zmluva obsahuje údaj o výške úveru, úrokov, počet a výšku splátok úveru, splatnosť prvej splátky, periodicitu splátok i dátum konečnej splatnosti úveru. Z úverovej zmluvy i Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, ktoré žalobca osobne podpísal je potom zrejmé, že pre žalobcu ako spotrebiteľa zo zmluvy nevyplývajú žiadne ďalšie poplatky ako napríklad poplatok za správu úveru, spracovateľský poplatok a podobne, okrem poplatkov ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktoré poplatky sa však do výpočtu RPMN nepremietajú /§ 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z./ Predmetná zmluva preto obsahuje všetky predpoklady, ktoré sa podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pre výpočet RPMN úveru použijú. Uvedený zákon, ani iný právny predpis však nepredpisujú, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať samotný matematický výpočet RPMN úveru, ako to požaduje žalobca. K takémuto záveru sa nedá dospieť ani výkladom ktoréhokoľvek zákonného ustanovenia, ani keby bol takýto výklad vedený len snahou o ochranu práv spotrebiteľa. Zákon jasne stanoví, že zmluva má obsahovať všetky predpoklady na výpočet RPMN úveru, neuvádza samotný výpočet, pričom zákon sám /zákon č. 129/2010 Z.z./ v prílohe č. 2 stanovuje vzorec pre výpočet RPMN úveru, takže sa každý môže presvedčiť, či použitím predpokladov uvedených v zmluve sa týmto vzorcom vypočíta údaj o RPMN úveru, ktorý sa v zmluve uvádza. Kontrola výpočtu RPMN úveru je tak v súvislosti s ochranou práv spotrebiteľa zabezpečená.

18. Rovnako nemohol odvolací súd prisvedčiť ani odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces, keď nevykonával ním navrhovaný dôkaz - zdokladovanie výdavkov žalobcu v čase pred podpisom zmluvy. Takýto návrh žalobca uviedol vo svojom písomnom podaní, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 08.07.2020 /č.l. 178 spisu/ a zopakoval ho v emailovom podaní, ktoré súdu prvej inštancie bolo doručené dňa 15.07.2020 /č.l. 185 spisu/. Z obsahu týchto podaní je zrejmé, že žalobca žiadal, aby bol žalovaný vyzvaný súdom na zdokladovanie jeho výdavkov preto, aby bolo preukázané, že posudzoval pred uzatvorením zmluvy schopnosť žalobcu splácať úver v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., pričom hrubé porušenie tejto povinnosti má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalovaný súdu predložil žiadosť o poskytnutie úveru zo dňa 04.12.2013, ktorú vyplnil a podpísal žalobca a ktorá obsahuje údaje o jeho rodinnom stave, bývaní, príjmoch a zamestnaní. Ďalej žalovaný súdu predložil výpis z úverového registra na žalobcu zo dňa 04.12.2013, z ktorého vyplýva, že žalobca v tom čase nemal podané žiadne žiadosti o úver, ani žiadne zamietnuté žiadosti o úver, nemal žiadne existujúce kontrakty ani ukončené kontrakty. Ďalej žalovaný súdu predložil výpis z účtu, ktorý viedol pre žalobcu a to za obdobie od 01.01.2013 do 14.07.2020, teda aj za obdobie viac ako 11 mesiacov pred poskytnutím úveru žalobcovi, pričom z tohto výpisu vyplýva pohyb na účte žalobcu a to tak príjmy ako aj výdavky, v zmysle vykonaných prevodných príkazov, výberov v hotovosti a podobne. Na základe uvedených listinných dôkazov súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že žalovaný mal vedomosť o osobných a pracovných pomeroch žalobcu, nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, a teda skúmal schopnosti žalobcu splácať úver, čím splnil svoju zákonnú povinnosť a nebol dôvod konštatovať na strane žalovaného hrubé porušenie povinností pri posudzovaní schopností žalobcu ako spotrebiteľa splácať úver. Vyššie uvedené listinné dôkazy súd prvej inštancie vykonával na pojednávaní dňa 16.07.2020 /č.l. 306 spisu/, na ktorom sa však žalobca ani jeho zástupca nezúčastnili, pričom zástupca žalobcu svoju neprítomnosť vopred ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním vo svojej neprítomnosti.

19. Z uvedeného je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že žalobcom navrhovaný dôkaz na zistenie, či žalovaný pred poskytnutím úveru skúmal schopnosti žalobcu splácať úver bol súdom prvej inštancie vykonaný a jeho výsledky boli aj súdom prvej inštancie po právnej stránke riadne a správne vyhodnotené. Zo strany súdu prvej inštancie tak nedošlo k žalobcom tvrdenému porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Na základe uvedených záverov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu o určenie, že zmluvná pokuta /poplatok/ 25 eur za upomienku pri omeškaní so splácaním úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná a o zaplatenie 425 eur podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne posúdi zmluvné dojednanie poplatku 25,- eur za upomienku /čl. II zmluvy/ z hľadiska jeho prijateľnosti v spotrebiteľskej zmluve a na podklade záverov tejto otázky posúdi aj existenciu právneho dôvodu žalovaného na platby v celkovej výške 425,- eur, ktoré si žalovaný zo splátok úveru žalobcom zarátal na účtovaný poplatok za upomienku. Opätovne potom rozhodne o žalobe žalobcu na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a o vydaní bezdôvodného obohatenia. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

21. Vo zvyšnej napadnutej časti zamietavého výroku I. potom odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).